

Forskeren eller fiskeren - hvem ved bedst

Af Aviaja Lyberth Hauptmann,

29. august 2013 kl. 12:00

Fra ing.dk

Grønlandsbloggen

Selvom der i Grønland er gået en form for mode i Corporate Social Responsibility, bæredygtige certificeringsordninger og det at inddrage lokalbefolkningens viden i sin virksomheds virke, så eksisterer den klassiske konflikt mellem biologer og fiskere i Grønland stadig i bedste velgående. Når det kommer til Grønlands største erhverv, fiskeriet, så er der stor uenighed om, hvad der er bedst for Grønland.

Biologerne, hvis rolle er at rådgive beslutningstagerne, måler flittigt fiskelængder og vurderer fra år til år bestanden af bl.a. hellefisk og hvor meget den kan tåle at blive fisket. Som biolog, hvis rolle er at bevare fiskebestanden, benytter man selvfølgelig forsigtighedsprincippet, og sørger for ikke at overestimere, hvor meget bestandene kan tåle at blive fisket. Men som fisker, hvis hverdag er direkte påvirket af hvor meget man har lov at fiske, så er det ikke altid, der er stor forståelse for forsigtighedsprincipper.

Det er et ømtåleligt emne, fiskekvoter, ikke mindst fordi den ud over den kulturkorrekte fisker og den miljøbevidste biolog også omfatter industri-direktøren, der gør fiskeriet til Grønlands største erhverv, skaber indkomst til samfundet, men som hverken repræsenterer det etniske eller naturskønne Grønland.

Det er en interessant hårdknude, fordi den på mange måder er et eksempel på den politiske hårdknude Grønland befinder sig i. Hvordan styrer og udvikler man et land, hvor en stor del af beslutningstagerne og de, som skaber de største indkomster til samfundet, ikke repræsenterer den almene vælger og befolkningen som helhed? Man kan ikke basere et mikroskopisk arktisk velfærdssamfund på fiskere, ej heller skal man udvikle et land i en retning, som befolkningen ikke er enig i.

Det største problem er måske, at man i et så geografisk stort men befolkningsmæssigt lille land har grupperinger, som i så høj grad ikke identificerer sig med hinanden. Fiskeren, forskeren, embedsmanden, danskeren, grønslænderen, for ikke at glemme østgrønslænderen og sydgrønslænderen, bygdeboeren og byboeren. Det er ikke underligt, at det er svært at finde en fælles forståelse for, hvor landet skal bevæge sig hen. Samfundsmæssigt og politisk må en af de fornemmeste opgaver derfor være, at finde en fælles identitet for alle mennesker i Grønland som udgangspunkt for fremtidens retning. Og som sagt før, så har man ikke lov at være kræsen overfor hvem der må være med, når man er så lille en befolkning med så store ønsker.

Med tiden, når der forhåbentlig er en større andel veluddannede grønlændere, og dermed flere med grønlandsk identitet som sidder på de tunge stillinger i samfundet, vil det måske være nemmere at finde en fælles kurs for alle. Det vil alt andet lige være nemmere for fiskeren at forstå forskeren, hvis de ikke først skal overkomme kulturelle og sproglige barrierer. Det er i virkeligheden nok heller ikke et spørgsmål om, hvem der ved bedst, men hvordan man integrerer de typer af viden, fiskeren og forskeren hver især bærer på.

Hvis man taler med fiskere om denne problematik, hører man et ønske om at blive taget ligeså alvorligt som forskeren. Man ønsker at være ligeværdig på alle måder, også i debatten om eksempelvis fiskekvoterne. Man vil repræsenteres og selvfølgelig helst af sine egne. Men i en højpolitisk og økonomisk debat, kommer fiskerne til kort. Bl.a. fordi de mangler papirerne med alle tallene og graferne, de tunge skyts. Og det er uundgåeligt, det der sker, når man forsøger at bevare kultur og tradition i et moderne velfærdssamfund der har og fortsat udvikler sig så hurtigt som i Grønland.

En måde hvorpå man i fiskerierhvervet forsøger at integrere forskellige typer af viden er gennem certificeringsordninger som MSC, Marine Stewardship Council.

Det er dog stadig mere forbrugeren, miljøet og storindustrien, der fokuseres på i MSC certificeringen, og den lille fisker har fortsat svært ved at blive hørt. Og selvom det må være svært at få ørenlyd når man råber om kap med tal, grafer, miljøforkæmpere og store penge, så lader det til, at det er op til den lille fisker at repræsentere sig selv. Hatten af for ham, som befinder sig lige akkurat i krydsfeltet mellem samfundets gamle og nye traditioner. Han har dog tidligere vist sig, at være ganske omstillingsparat da man for generationer tilbage gik fra at være en stolt fangerkultur til at tage fiskeriet til sig. Man må håbe, at han fortsat er ligeså omstillingsparat over for de ændringer, Grønland gennemgår i dag.